

Handläggare
Hanna Bjelkeland
Telefon: 08-508 28 926

Till
Miljö- och hälsoskyddsnamnden
MHN 2022-12-14, p 10

Redovisning av tillsynen av förskolor och skolor

Svar på skrivelse från Sverigedemokraterna

Förvaltningens förslag till beslut

Godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anna Hadenius
Förvaltningschef

Monika Gerdhem
Avdelningschef

Bakgrund

Sverigedemokraterna (SD) har i skrivelse den 30 augusti 2022 föreslagit att miljöförvaltningen ska utreda hur redovisningen av tillsynen av förskolor och skolor kan göras mer indelad/detaljerad baserat på huvudman.

SD önskar införa en mer indelad/detaljerad redovisning av de förskolor och skolor som får anmärkningar årligen. Gällande kommunala förskolor som är underställda stadsdelarna vill SD att redovisningen av tillsynen av förskolorna sker stadsdelvis. Skolorna som är underställda utbildningsförvaltningen bör enligt SD redovisas centralt och separat. SD önskar också i samband med en mer detaljerad redovisning av tillsynen att privata skolor och förskolor redovisas helt separat. Som grund för förslaget har SD framfört att de vill bedriva en aktiv förvaltningsmässig politik så att den kommunala delen hela tiden bedriver en verksamhet som är likvärdig eller bättre än de privata alternativen. För att kunna göra detta behöver redovisningen av tillsynen av förskolor och skolor bli mer detaljerad, se bilaga.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag som tillsynsmyndighet

Kommunen är i lag utpekad som tillsynsmyndighet när det gäller efterlevnaden av miljöbalkens bestämmelser och de föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Detta uppdrag har inom Stockholms kommun av Kommunfullmäktige tilldelats miljö- och hälsoskyddsnämnden. Tillsynsmyndigheten ska vara opartisk och tillämpa likabehandlingsprincipen med utgångspunkt i lagstiftningen. Tillsynen av skolor och förskolor syftar till att kontrollera att tillämpliga bestämmelser i miljöbalken med tillhörande författningar följs. Till stöd för nämndens bedömningar tillämpas bl.a. Folkhälsomyndighetens allmänna råd. Syftet med tillsynen är att Stockholms skolor och förskolor ska ha en sund miljö för barn och elever. I september 2022 fanns i Stockholms stad 952 förskolor, 254 grundskolor och 83 gymnasieskolor.

Inomhusmiljö i skolor och förskolor

Inomhusmiljön i skolor och förskolor skiljer sig från många andra inomhusmiljöer genom att många personer vistas samtidigt på en relativt liten yta, vilket ställer höga krav på inomhusmiljön i lokalerna. Tillsynen syftar till att förbättra inomhusmiljön i stadens skolor och förskolor så att elever och barn inte utsätts för hälsorisker eller hindras i sin utveckling och i sitt lärande. Målet är att alla verksamheter ska ha en väl fungerande egenkontroll och en sund inomhusmiljö.

Fokus för den löpande planerade tillsynen är kontroll av buller, ventilation, städning, smittskydd, hygien, kemikalier, UV-skydd och tobak. Uppföljning sker främst vid problem med buller, ventilation och misstanke om fuktskador. Buller och dålig luft är av erfarenhet de vanligaste problemen i skolor och förskolor. Buller och höga ljudnivåer i skol- och förskolemiljö är sällan skadlig för hörseln men exponeringen har en negativ inverkan på hälsan, livskvaliteten och inlärningsförmågan. För låg luftomsättning inomhus kan bland annat leda till huvudvärk, försämrad koncentrationsförmåga, trötthet samt allergiska besvär. En bristfällig ventilation innebär även att emissioner från material i verksamheten inte ventileras bort. Det ansamlas därför mer damm som kan innehålla kemikalier som ftalater och bromerade flamskyddsmedel. För att hålla en god hygienisk standard behövs regelbunden städning för att avlägsna och minska en rad smittoämnen i inomhusmiljön.

Redovisning av tillsynens resultat

Resultatet av tillsynen sammanställs årligen i en rapport som presenteras för miljö- och hälsoskyddsämnden. Årligen genomförs ca 320 – 350 inspektioner på skolor och förskolor.

Utifrån den erfarenhet som miljöförvaltningen har noteras årligen ca 50 % av de tillsynade skolorna/förskolorna sådana brister att ett uppföljningsärende startas. De brister som leder till uppföljningsärenden gäller framförallt buller, ventilation eller fuktskador.

Buller är en av de vanligaste bristerna som miljöförvaltningen följer upp i skolor och förskolor. Miljöförvaltningen genomförde mellan åren 2016-2020 ett projekt *Buller från fasta installationer i förskolor*. Samtliga 14 stadsdelar i staden har ingått i projektet, både kommunala och fristående förskolor. Resultaten från projektet visade att extra fokus på buller har varit nödvändigt som en del i att förskolebarn ska få en förbättrad inomhusmiljö. Av resultaten framkom även att uppföljningsgraden mellan de olika stadsdelarna skiftade. I vissa stadsdelar var uppföljningsgraden högre i fristående förskolor/skolor än kommunala medan i andra stadsdelar var uppföljningsgraden lägre i de fristående än i de kommunala.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen har valt att redovisa resultatet i sin tillsynsrapportering sammanslaget oavsett om det är kommunala eller fristående förskolor/skolor. Syftet är att skapa en helhetsbild av inomhusmiljön utifrån miljöbalkens regler. Genom att kunna se vilka delar som oftast brister hos verksamheterna kan miljöförvaltningen planera och prioritera vilka delar som ska kontrolleras i den löpande tillsynen. För att uppnå detta behöver ingen skillnad göras på om det är en kommunal eller fristående verksamhet.

Miljöförvaltningen bedömer att det går att ta fram underlag för en mer detaljerad redovisning men anser att det skulle leda till en ökad arbetsinsats för förvaltningen som inte är rimlig i proportion mot nyttan. Detta eftersom miljöförvaltningen följer upp varje brist som bedöms vara allvarlig hos såväl fristående som kommunala skolor och förskolor. Bedömningen grundar sig på samma kriterier i varje enskilt fall.

Bilaga

Sverigedemokraternas skrivelse ”Redovisning av tillsynen av
förskolor och skolor”